

PlanCoast

NMBU - Gardermoen

28. oktober 2016

Knut A. Hjelt

knuta.hjelt@sjomatnorge.no

Meld. St. 16

(2014–2015)

Melding til Stortinget

Forutsigbar og miljømessig bærekraftig
vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett

Implementering av Meld. St. 16

Forvaltning av lakselus

Produksjonsområder og trafikklys

- ✓ Meld.st.16 (2014-2015) og utkast til forskrift om produksjonsområder
    - Modellbasert prediksjon av lusebelastning på vill laksefisk i produksjonsområde
    - Beslutningsgrunnlag for departementet om vekst, frys eller reduksjon i produksjon i område
  - Hva er kunnskapsgrunnlaget?
-

Alle vurderinger tilsier at det i dag ikke finnes modeller som er egnet til å regulere en stor og viktig næring!

RAPPORT FRA HAVFORSKNINGEN
Nr. 14-2016

ISSN 1893-4524 (online)

Kunnskapsstatus som grunnlag for kapasitetsjustering innen produksjonsområder basert på lakselus som indikator

Redaktører: Ø. Karlsen, B. Finstad, O. Ugedal og T. Svåsand

Produksjonsområder Smittepress fra oppdrett	Hvor er fisken og hvor er lakselusa? Infeksjonsrisiko og lakseluspåslag på laks, sjøørret og sjørøye	Hvordan påvirkes villfisk? > 30 % dør 10 - 30 % dør < 10 % dør Dødelighet i populasjon
---	---	---

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
Næringsmiddelkontroll og kontroll av matvarer

Veterinærinstituttet
Næringsmiddelkontroll og kontroll av matvarer

Metasentologiisk sentralt

unResearch

Akvaplan
NIVA

www.imr.no

«Arbeidet i de ulike arbeidsgruppene har avdekket betydelige kunnskapshull på flere sentrale områder»

iLaks

NYHETER KOMMENTARER KONTAKT OSS STILLINGER

Stiller seg svært kritisk til HI sin smittespredningsmodell

– Vi konkluderer med at den hydrodynamiske smittespredningsmodellen enn så lenge er for umoden til å understøtte den foreslåtte trafikkløssystemet, skriver Veterinærinstituttet (VI) i sin validering.

Nyheter 19.04.2016 Av Elisabeth Nodland

Vår hovedinnvendinger

Område evaluering

- ✓ Områder bør være **så små som mulig** for å være **målretta** for de stedene som har utfordringer, og gi mulighet for vekst for de stedene som driver godt.

Fleksibilitet

- ✓ For å kunne etablere en god område forvaltning (sonestruktur) **bør områdene være så stor som mulig** for å kunne flytte produksjonskapasitet

Motsetningsforhold

Eksisterer ikke modeller av en slik kvalitet at den kan benyttes til å regulere havbruksnæringen

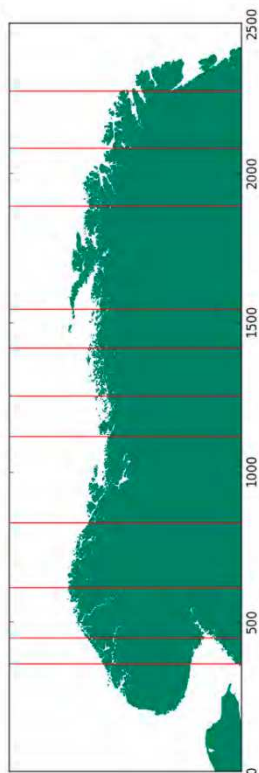
Våre innvendinger

$$\int_{-\infty}^{\infty} e^{i\pi -s^2} + 1 = 0 \quad \sqrt{x} \frac{\ln x}{x-1} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln x}{x^n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln x}{x^n}$$
$$\frac{d(u)}{dx} = \frac{\varphi(s)\sqrt{1-\varphi(t)^4} + \varphi(t)\sqrt{1-\varphi(s)^4}}{1 + \varphi(s)^2\varphi(t)^2}$$
$$\zeta(s) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^s} = \prod_p \frac{1}{1-p^{-s}}$$

- ✓ Modellen er ikke operasjonell! ("finnes ikke" / er ikke egnet, manglende kunnskapsgrunnlag, ikke verifisert etc)
- ✓ Den vil få stor usikkerhet!
- ✓ Krevende og usikker oppfølging!

Våre innvendinger

- ✓ Uten modell så mister produksjonsområdene sin betydning
- ✓ Dårlige kriterier for områdeinndelingen
- ✓ Antall områder (regioner) økes fra 7 til 12
  - ✓ Mindre virkeområde
  - ✓ Mindre fleksibilitet
- ✓ 66 tillatelser og 19 virksomheter får delt sin produksjon over flere områder

Forslaget bygger på **Havforskningsinstituttets modulbaserte lusespredningsmodell**. Denne ligger som det sentrale premisset for forslaget om endring av havbruksforvaltningen. Den er **ikke ferdig utviklet, er under uttesting og har mangelfull validering og kalibrering**.

Etter oppdrag fra departementet har også andre forskningsinstitutter vurdert ulike sider av modellen. Konklusjonen er entydig. Grunnlaget modellen er basert på har **store kunnskapshull, og modellen er ikke klar til å brukes som et forvaltningsverktøy**.

Den norske havbruksnæringen er en av landets viktigste næringer. En endring av forvaltningen av næringen må etter vårt syn baseres på ferdig utviklede verktøy, og ikke på modeller under utvikling.

Sjømat Norge, Norsk Industri og NSL ber derfor om at **høringsprosessen og implementeringen utsettes**, og at det gjøres et grundig arbeid sammen med næringen og de aktuelle forskningsmiljøene med tanke på utvikling av kunnskapsgrunnlaget for en fremtidig havbruksforvaltning.

Sjømat Norge   Norsk Industri   Norske Sjømatbedrifters Landsforening

---

Oppsummering, konklusjoner og videre oppfølging

1. Basert på kommentarene presentert i dette svaret, vil Sjømat Norge **avvise hele forslaget til implementering av Meld. St. 16 (2014-2015) som departementet har foreslått i høringsnotatet**, ettersom
  - a) **forslaget gir ingen forutsigbarhet** for aktørene om mulighet for vekst - stikk i strid med det som har vært uttalt i Meld. St. 16 (2014-2015) Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett) som én av de sentrale målsetningene med et nytt regime. Forslaget vil tvert om medvirke til en vilkårlig og uforutsigbar nedbygging av norsk havbruksnæring.
  - b) **modellen** som angis å kunne beregne dødeligheten hos vill laksesmolt med bakgrunn i lusetellingene på lokalitetene, **verken er ferdig utviklet eller testet**. Det legges opp til at modellerte verdier uansett må skjønnsmessig vurderes før et område vil bli foreløpig klassifisert som grønt, gult eller rødt nivå. Endelig vedtak vil så bli gjort på politisk nivå.
  - c) **modellen for beregning av effekten av lus på vill fisk ikke eksisterer**. Og når denne ikke eksisterer, faller også grunnlaget og behovet for den foreslåtte inndeling i områder bort.
  - d) den **foreslåtte områdeinndelingen**, som tillatelsene skal knyttes til, i seg selv **vil virke begrensende** på mulighetene for økt sjømatproduksjon fordi det ikke sikres tilstrekkelig fleksibilitet på tillatelsesnivå.

- men betyr ikke at vi er i mot regulering.....:

Konklusjonen over endrer ikke på det faktum at Sjømat Norge slutter seg til at vekst i produksjonen av laks og ørret må skje innenfor rammen av **akseptable miljøpåvirkninger**, at det etableres en **handlingsregel** som angir hva som skal være premissene for slik vekst og **at lakselusforekomst skal være indikatoren for denne handlingsregelen**. Sjømat Norge mener at en slik handlingsregel kan ivareta hensynet både til forutsigbarhet og målsetningen om vekst, men det siste må være en forutsetning på linje med kravet om akseptabel miljøpåvirkning og at proporsjonalitetsprinsippet ivaretas ved valg av tiltak.

- bygge på det vi har – inntil videre....

Sjømat Norge mener at anmodningen over vil kunne kreve tid, men at **dagens regime** basert på Mattilsynets tilsyn med **etterlevelse av gjeldende luseforskrift** kan fortsette inntil videre. Med dette menes at **Mattilsynets hjemler og praksis knyttet til pålegg om reduksjon av produksjon** på lokaliteter der det ikke har lyktes å holde lakselusforekomsten innenfor "0,5-grensen" i luseforskriften, er et **effektivt virkemiddel for å forebygge uakseptabel påvirkning på vill laksefisk**. Basert på gjeldende kunnskaper om betydningen av lakselus på vill laks og ørret og på den synkende forekomsten av lakselus i oppdrettslokalitetene, er det grunn til å peke på at det innenfor kravet om akseptabel miljøpåvirkning, vil være **rom for vekst** også før et nytt regime er på plass.

**Vi har et dag et system som virker,
hvor Mattilsynet sine tiltak tar ned
produksjonen der dette er nødvendig**

Dette er tiltak som tar tak i de lokalitetene
som har utfordringene, og ikke rammer
de som driver godt.

Ser positive effekter av tiltaket med redusert biomasse

Mattilsynets tiltak med å redusere biomassen på lokaliteter som
over lengre tid har slitt med luseoverskridelser, har gitt positive
effekter.

Intrafish 23.09.2016:

Sandberg viste til at modellene for å beregne lusepresset nå er under utprøving.

«Jeg synes med all respekt at Sjømat Norge kunne ha ventet til at en ser hvordan disse modellene slår ut, før en konkluderer med.»
